

Kiến tạo một Việt Nam mới, nhưng nhà dân chủ của chúng ta không thể bỏ qua NGUYỄN TỐC và SẼ THẬT.

- Tất cả những nhà đấu tranh dân chủ ở Việt Nam cũng như trên khắp thế giới đều nhận thức và xác định rõ một mục tiêu rõ ràng: họ đang đấu tranh vì một nền chính trị dân chủ và một xã hội tự do. Theo cách đó, dân chủ tự do có thể là một tiêu chuẩn của một đất nước, một thế hệ người, một thế hệ người nhưng suy cho cùng đó không phải là một đích cuối cùng của một dân tộc, của nhân loại. Nó chỉ là phương tiện để đạt đến một cái đích to lớn và vĩnh cửu: sự phồn vinh của quốc gia và sự thăng tiến của một chế độ dân tộc hay nói rõ ràng ra là của nhân loại.

Vì mọi điều kiện và tiềm năng hiện có của con người trong thời đại này, dân chủ là phương tiện không thể thiếu, hữu hiệu và tất yếu nhất. Trong bất cứ một thời đại nào cũng có những giá trị được coi là đúng và giá trị dân chủ trong thời đại chúng ta cũng vậy. Quý vị thấy đấy, nhiều khi cuộc đời này không cho chúng ta nhiều hơn một con đường để đi. Khả năng hữu hạn của chúng ta đã giới hạn khả năng của chính mình. Vì điều kiện, trình độ và tầm nhìn hạn chế, nhân loại chỉ có thể chọn một con đường để tiến về phía trước. Và bất cứ sự lựa chọn phương tiện sai lầm nào cũng sẽ dẫn đến một kết quả khó khăn phức tạp. Ngày hôm nay để có được an sinh, phồn thịnh như hiện tại thì giới có một phương tiện hữu hiệu nào khác ngoài thể chế dân chủ không? Có thể nói là không! Lấy một ví dụ trên đây về dân chủ là để chứng minh cho cái thiện ý của tôi rằng: thật hiếm khi ai đó phát biểu: “có nhiều phương tiện khác nhau để đạt được cùng một mục đích”. Không phải vậy. Hãy để tôi tiếp tục lấy dân chủ làm ví dụ như dưới đây.

Nhân loại đã lựa chọn dân chủ. Đó có thể là nền cộng hòa để nghỉ hay nền cộng hòa theo thế kỷ; cũng có thể là nền dân chủ để tạo nên sự bình đẳng xã hội như các quốc gia Bắc Âu hay là nền dân chủ coi trọng sự công bằng và cạnh tranh kinh tế như Hoa Kỳ, Anh, Pháp... Dù hình thái khác nhau nhưng chúng vẫn là những nền dân chủ thực tế. Có thể quý vị cho rằng thế kỷ 20 khi nói ra một điều hiển nhiên như thế. Xin trả lời, điều tôi muốn nói ở đây là để đạt được một mục đích chúng ta có thể tận dụng nhiều phương tiện. Nhưng các phương tiện đó dù

đa đöng đö n thö nào, vö n giö ng nhau vö bön chöt và vö n giö đö c nhö ng nguyên tö c cö bön cö a möt đích ban đöu. Chúng ta chö nên nói: nhö ng phö ng tiö n khác nhau vö hình thái nhö ng giö ng nhau vö bön chöt sö đö a đö n cùng möt möt đích. Böt vö y, sö lö ch lö c cö a phö ng tiö n sö đö n đö n sö sai khác cö a möt đích. Trong cuö c đö u tranh đòi nhân quyö n, dân chö hiö n nay töt Viö t Nam, vö i tâm tö böt rö i cö a möt ngö i trö , töt thiö t nghĩ vö n đö phö ng tiö n và möt đích phö i đö c đö t ra möt cách nghiêm túc.

Đö ng ý rö ng có nhiö u cách vö n đö ng dân chö khác nhau. Tùy theo đö u kiö n và tiö m lö c cö thö cö a möt cá nhân, möt nhóm ngö i, nhö ng nhà đö u tranh có thö vö n đö ng theo các cách khác nhau và linh hoö t trong tö ng tình huö ng. Nhö ng blogger viö t bài phê phán hiö n thö c xã hö i; các luö t sö bệnh vö c nhân quyö n trong tö ng vö án liên quan đö n dân oan, đö n các nhà dân chö và nêu lên các vö n đö pháp lý hiö n đang töt n töt i trong chö đö ; các chö c sö c tôn giáo böt vö quyö n töt do hành đö o và böt vö tín đö khö i sö chèn ép cö a chö đö ...Töt cö nhö ng hoö t đö ng này đö u vì möt tiêu đòi lö i nhân quyö n böt töt c đö t, đö u tranh xây đö ng thö chö pháp trö , hö ng töt i möt Viö t Nam dân chö , töt do, thö nh vö ng.

Nhö ng xin lö u ý cho cö ng nhö böt cö sö viö c, hiö n töt ng nào khác trong thö giö i, dân chö cö ng có nhö ng nguyên töt cö thân cö a nó. Nguyên töt là nhö ng quy töt cö gö c rö chö đö o hành đö ng, là cö sö đö nhö n diö n möt sö viö c, hiö n töt ng; töt đó phân biö t nó vö i vô vö nhö ng sö viö c, hiö n töt ng khác mà không có böt cö sö nhö m lö n nào. Khi möt sö viö c, hiö n töt ng đánh möt đi nguyên töt cö a nó thì nghiö m nhiö n töt phö nhö n và lö i böt chính mình. Vì vö y trong quá trình vö n đö ng dân chö , dù phö i đö i phó vö i nhiö u tình huö ng khác nhau, nhö ng nhà dân chö phö i giö vö ng các nguyên töt cö dân chö . Chính nhö ng nguyên töt cö này giúp hö đö c nhân dân nhö n diö n nhö nhö ng nhà dân chö chö không phö i là nhö ng tên phát xít, không phö i cö ng sö n, cö ng không phö i nhö ng kö cö hö i nào khác. Giö vö ng giá trö và lý töt ng giúp möt nhà dân chö trö nên đáng tin cö y, có uy tín và töt đö c ö nh hö ng to lö n hö n; töt đó cuö c đö u tranh cö a hö sö hiö u quö hö n.

Nhiö u ngö i bön đã nói vö i töt rö ng: töt cö c đoan và cö ng nhö c trong cách nhìn nhö n tình hình thö cö và lö ch sö ; dân chö là tôn trö ng sö khác biö t nên chúng ta không thö áp đö t cái phö ng cách mình cho là đö ng lên ngö i khác; và rö ng dân chö là nhân vö n öu không sö không khác gì cö ng sö n. Đö ng! Dân chö là nhân vö n, là tôn trö ng sö khác biö t. Nhö ng möt thö chö còn là chính nó öu nó giö đö c nguyên töt cö vö n có. Và hö n öa, möt giá trö chö thö cö sö töt đö p khi nó tôn trö ng sö thö t, không vì böt cö lý do gì mà đö dãi, thö a hiö p, lö p lö m sö thö t. Trö c khi xét đö n nhö ng nguyên töt cö khác cö a dân chö , chúng ta phö i böt đö m DÂN CHÖ ĐÖNG HÀNH VỚI SỰ THẬT. Dân chö sö chö ng có gì đáng nói öu nó không đö m böt sö thö t.

Vö töt chính nguö n gö c và bön chöt cö a mình, dân chö töt do không chö là đa đö ng, böt cö töt do, töt do cá nhân và pháp trö ; nó còn có nghĩa là “khai sáng”. Khai sáng là möt nö lö c đö a cá nhân, tha nhân hay là cö xã hö i thoát ra khö i tình trö ng “vö thành niên” do chính chúng ta töt nên đö tiö n đö n möt trö ng thái töt duy mö nh mö , đö cö töt do, có khö năng nhö n thö c thö giö i möt cách đö c lö p và chân xác đö cuö i cùng là đö t đö n sö tiö n böt . Theo cách hiö u đó, cuö c đö u tranh cho dân chö là möt nö lö c vö n đö ng đö TIÖN BÖ . Vö y làm sao đö có tiö n böt ? Trö ng thái này chö có thö đö t đö c thông qua möt quá trình nhö n thö c và hành đö ng đö ng vö i sö thö t. Tiö n böt sö chö đö n vö i nhö ng ai dö ng cö m đö i möt sö thö t, nhìn nhö n thö giö i nhö nó vö n có và làm cho ngö i khác cö ng nhö n thö c đö c sö thö t đó. Socrates đã chö p nhö n hình phö t uö ng thuö c đö c khi böt

kể từ khi “làm học sinh thanh niên” cho đến công minh niềm tin của ông vào những điều ông cho là đúng. Đó là một trong những minh chứng sống động trong lòng tôi về một lý tưởng: sự thật là sự thật, sự thật phải được trình bày như chính nó và không có phép ngụy tạo “linh hồn, uyển chuyển” nào có thể được chấp nhận nếu nó gây bất lợi cho sự thật. Vì tôi biết không thể đặt được nhu cầu phải nhận, lập luận hay đánh lừa học sinh nhìn nhận sự thật. Một cá nhân, một dân tộc không thể thay đổi sự thật, không thể thay đổi lịch sử nếu chưa đặt đúng cảm nhận nhận sự thật. Xin lưu ý rằng “sự thật” mà tôi đang đề cập là những sự kiện đã xảy ra trong một hoàn cảnh lịch sử cụ thể và đã được lịch sử ghi nhận một cách rõ ràng. Nói tóm lại, sự thật là khai sáng, khai sáng là dân chủ; không có sự thật thì không có dân chủ thực sự, cũng không thể có được sự tiến bộ.

Dù sao đi nữa và việc rõ sự thật có thể làm cho cuộc vận động hiện nay gặp nhiều khó khăn, nguy hiểm hơn. Những không phải vì thế mà chúng ta né tránh nó. Một số nhà dân chủ đã viết nên những tác phẩm như Hồ Chí Minh như là cách tìm kiếm sự “chính danh”, tránh bị quy chụp và tranh thủ được sự ủng hộ từ những người dân tôn sùng Hồ Chí Minh như thế này. Những có bao giờ họ tự hỏi: họ phải biện minh với người dân ra sao khi một ngày nào đó họ sẽ Hồ Chí Minh được biến hóa? Chúng ta không thể vì những cái lợi trước mắt mà bỏ qua nguyên tắc và sự thật. Đây là chưa nói trách nhiệm của một nhà dân chủ là phải khai sáng cho nhân dân, không vì bất cứ hoàn cảnh nào mà che giấu sự thật hay khiến cho người dân ngộ nhận sự thật, tiếp tục bám víu vào sự dối trá. Có những khó khăn mà chúng ta nhất thiết phải vượt qua nếu muốn đến đích mà không thể dùng cách đi vòng nào khác. Nói như thế không phải là tôi coi trọng những nguyên tắc và nguy hiểm mà những nhà dân chủ phải đi một khi trung thành với những nguyên tắc và lý tưởng trong cuộc đấu tranh với chế độ độc tài. Những tất cả chúng ta đấu tranh vì một ngày hôm nay không phải là thế giới của đời năm 399 trước Công nguyên, nghĩa là khi đấu tranh, dù phải gặp phải những tổn thất không thể tránh khỏi, những những nhà đấu tranh của chúng ta sẽ được báo về một cách thông minh đời một thế giới ngày càng minh bạch và công lý đang từng bước được thực hiện.

Cuộc đấu tranh cho tự do là một hành trình cam go và phức tạp. Những nó cũng là cuộc vận động đáng làm nhút, chính nghĩa nhút. Đây có thể xem là một sự nghiệp vĩ đại, mở ra trang sử mới cho dân tộc. Không vì những nghi ngờ, bất an nào khiến cá nhân tôi mất niềm tin vào giá trị dân chủ và cuộc vận động dân chủ này. Những không có con đường dễ dàng nào để đến một thành tựu lớn. Chọn những cách dễ dàng cho một công việc quan trọng sẽ đưa đến những sai lầm khủng khiếp. Hơn nữa, mục đích cuối cùng của chúng ta là một Việt Nam kiêu hãnh phồn thịnh và tự do. Thế hệ một dân tộc làm sao có được sự cảm nhận tinh thần để trở nên kiêu hãnh trên vũ đài thế giới với những con người ngay cả sự thật cũng không dám đi một? Hào khí và trí tuệ của dân tộc trước hết thế hệ này sẽ tôn trọng sự thật, để ngay từ những sự thật dù đau đớn cay và tồi tệ đó, chúng ta đứng lên trong tinh thần mới, tự duy mới.

Dân tộc Việt Nam trước các bạo lực ngoại xâm lịch sử khó khăn này đang cần những con người như Phó Đức Chính hiện ngang trước máy chém khiến kẻ thù phải khiếp sợ. Tinh thần thanh toán nguyên tắc và sự thật, không khoan nhượng, không thỏa hiệp vì lý tưởng đã tạo nên bốn lĩnh vực hùng vĩ nhất thời gian của những nhân cách lớn như Socrates và Hi Lạp cổ đại hay Phó Đức Chính và Việt Nam thời thuộc Pháp. Vì thế, muốn đến đấu tranh để xây dựng một chế độ Dân chủ - Pháp trị, kiến tạo một Việt Nam mới, những nhà dân chủ của chúng ta không thể bỏ qua NGUYÊN TẮC và SỰ THẬT. Và đó cũng là những gì mà một người trẻ như tôi luôn trân trọng.